

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آبیاری

شاخهٔ کار دانش

گروه‌های تحصیلی امور زراعی - امور باغی

رشته‌های زراعت - باغبانی

شمارهٔ شناسایی ۶-۱۱۰-۲۱۲۱

شمارهٔ درس ۷۰۵۹ - ۷۰۵۸

۶۳۱	آخوندی، محمدرضا
/۵	آبیاری / مؤلفان: محمدرضا آخوندی ... [و دیگران] - تهران: شرکت چاپ و نشر
آ/۲۴۳	کتابهای درسی ایران، ۱۳۹۲
۱۳۹۲	۹ ص: مصور - (شاخهٔ کار دانش؛ شمارهٔ درس ۵۹ - ۷۰۵۸)
	متون درسی شاخهٔ کار دانش گروه‌های تحصیلی امور زراعی - امور باغی، رشته‌های زراعت - باغبانی.
	برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتابهای
	درسی رشتهٔ زراعت دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزشهای فنی و حرفه‌ای و کار دانش وزارت
	آموزش و پرورش
	۱ آبیاری الف ایران وزارت آموزش و پرورش دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزشهای
	فنی و حرفه‌ای و کار دانش ب عنوان ج فروست

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های
فنی و حرفه ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب گاه (وب سایت)

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزشهای فنی و حرفه ای و کاردانش

نام کتاب مهارتی : آبیاری - ۵۹۷/۶

مؤلفان : مهندس محمدرضا آخوندی، مهندس فرج الله رمضان زاده، مهندس محمود زمانیان و مهندس نعمت الله گازی

شماره شناسایی : ۶ - ۲۱۲۱۰۱۱۰

شامل پیمانه های مهارتی :

۱- اندازه گیری نزولات جوی ۶۱ - ۲۱۲۱۰۱۱۰

۲- انتقال آب از نهر اصلی به مزرعه ۶۲ - ۲۱۲۱۰۱۱۰

۳- آبیاری کرتی ۶۳ - ۲۱۲۱۰۱۱۰

۴- آبیاری جوی و پشته ای ۶۴ - ۲۱۲۱۰۱۱۰

۵- آبیاری شیاری ۶۵ - ۲۱۲۱۰۱۱۰

۶- آبیاری بارانی ۶۶ - ۲۱۲۱۰۱۱۰

۷- آبیاری قطره ای ۶۷ - ۲۱۲۱۰۱۱۰

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

صفحه آرا : صغری عابدی

طراح جلد : مریم کیوان

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن : ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۱۳۹-۳۷۵۱۵

چاپخانه : خجستگان

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ دوازدهم ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شابک X-۸۳۹-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-0839-X

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی (ره)

فهرست

۱	اندازه‌گیری نزولات جوی
۱۴	انتقال آب از نهر اصلی به مزرعه
۳۲	آبیاری کرتی
۴۵	آبیاری جوی و پشته‌ای
۶۳	آبیاری شیاری
۷۴	آبیاری بارانی
۸۳	آبیاری قطره‌ای
۹۰	منابع و مأخذ

مقدمه

آب از جمله عوامل حیاتی رشد گیاه است. آب مورد نیاز گیاه در طبیعت، از طریق بارندگی و ایجاد روان آب سطحی و ذخایر آب سفره‌های زیرزمینی تأمین می‌شود. چنانچه میزان آب و رطوبت محیط برای تأمین نیاز گیاه کافی نباشد باید اقدام به آبیاری کرد.

آبیاری، به منظور تولید بیشتر محصول در واحد سطح از زمانهای قدیم در مزارع رایج بوده است. بتدریج با افزایش جمعیت و لزوم تأمین غذا برای افراد بیشتر بر اهمیت آبیاری افزوده شده است. با استفاده از آبیاری می‌توان سطح زیر کشت و عملکرد محصول را افزایش داد.

در این کتاب مهارتی، فراگیر، ضمن کسب اطلاع درباره انواع بارندگی و اهمیت آنها در تأمین آب مورد نیاز، با روشهای انتقال و توزیع آب در مزرعه آشنا می‌شود. همچنین به مطالعه درباره روشهای مختلف آبیاری مانند روش کرتی، جوی و پشته و آبیاری تحت فشار و ... می‌پردازد. مطالب ارائه شده، به صورت خودآموز بوده و برای رشته‌های مختلف زراعت و باغبانی در شاخه کار دانش تدوین گردیده است.

مؤلفان